

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1952. január 26. szombat.

Á R A 4 L E J

IX. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM.

K Ö Z L E M É N Y

A belkereskedelmi minisztérium és a Centrocoop közli, hogy a legfőbb élelmiszer- és ipari cikkek árának leszállítása alkalmából az összes állami kereskedelmi egységek és szövetkezetek (élelmiszer-termékeket, ipari termékeket, közszükségleti cikkeket, könyv- és papírárut, tüzelőanyagot, gyógyszerárut, stb. árusító egységek) elosztó és árusító üzleteiben folyó év január 25-én reggel 8 órától január 26-án estig leltárt készítenek az összes árukról és emiatt zárva tartanak.

A jegyre kiszolgáló kenyérárúsító központok és a külön kijelölt gyógyszertárak ezeken a napokon is nyitva lesznek, a szokásos időpontban.

Az amerikai agresszorok mesterkedései az ENSz-ben

Az ENSz közgyűlésének Politikai Bizottsága néhány napig az új tagok felvételének kérdését tárgyalta. A tárgyalásokat különös érdeklődéssel kísérte figyelemmel a mi népiünk, mert a szobanforgó országok között szerepel hazánk is.

Mint ismeretes, ez a kérdés nem újkeletű. Az elmúlt öt év alatt a Biztonsági Tanács és az ENSz közgyűlése már több ízben tárgyalta a tizenhárom kérvényező ország felvételének kérdését.

A Szovjetunió és a népi demokrátiás országok határozottan követelik, hogy az ENSz-be felvegyék Albániát, Romániát, Bulgáriát, Magyarországot és a Mongol Népköztársaságot, amelyek valamilyen módon megfelelnek azoknak a követelményeknek, amelyeket az ENSz alapokmánya előír a tagállamok számára. Mi több, a Szovjetunió engedményeket is tett, mert hajlandó elismerni egyes, az alapokmány minden pontjának teljes mértékben meg nem felelő államok tagságát is, amennyiben a fent felsorolt népi demokrátiás országokat felveszik az ENSz-be. A Szovjetunió az összes kérvényező ország felvétele mellett száll síkra.

Ezzel szemben mi az ENSz-ben ülő, az amerikai-angol blokkhoz tartozó képviselőik álláspontja? Cinikusan semmibe veszik az ENSz alapokmányára adott sajátkezü aláírásukat is. Semmibe veszik a puskadai egyezményre és a békeegyezményekre adott kézjegyüket és következetesen megakadályozzák Albániát, Romániát, Bulgáriát, Magyarországot és a Mongol Népköztársaság felvételét az Egyesült Nemzetek Szövetségében. Ugyanakkor Portugáliát, Írlandot, Ausztriát, Olaszországot, Finnországot, Transzjordániát és Ceylon felvételét követelik.

Nem nehéz megérteni azt, hogy mi sugalmazza az amerikai-angol imperialisták eme békeellenes és a nemzetek együttműködése elleni magatartását. Az amerikai imperialisták és lakáik minden eszközzel megkísérik azt, hogy az ő érdeküket szolgáló kormányok képviselőit ültessék be az ENSz-be, olyan embereket, akik minden kétséget kizáróan teljesíteni fogják parancsaikat.

Olaszország becsempészése az ENSz-be például igen megfelelő lenne Truman és Acheson uraknak, mert Olaszország reakciós kormánya — a De Gasperi-kormány — teljes mértékben kielégíti az imperialisták kívánalmait, részese az atlanti paktum néven ismert bünszövetkezetnek és fegyverkezésével az amerikai nagytőkének zsebet tömi. Az olasz kormány a legesekélyebb ellenkezés nélkül Eisenhower rendelkezésére hoesátja Itália kikötőit.

Portugália felvétele hasonlóan az amerikai imperialisták érdekeit szolgálja. Portugália fasiszta diktátora, Salazar, az imperialisták hüségese lakója, akikben Trumanék annyira megbíznak, hogy a diktátor székhelyét, Lisszabont jelölték ki az atlanti paktum soronkövetkező értekezletének színhelyeként.

Hasonlóan az amerikai imperialisták szájaize szerint

lenne a marshallizált Ausztria és Ceylon felvétele is, amelynek „függetlenségére” jellemző, hogy még ma is ugyanannak az alkotmányának szellemében kormányozzák, amelynek alapján, mint brit gyarmatot kormányozták.

Az amerikaiak arra törekednek, hogy minél több uszályhordozót ültessenek be az ENSz-be, olyan államokat, amelyek képviselői a szavazatok leadásánál minden kétséget kizáróan az amerikai javaslatok mellett foglalnak állást. Ezeket a delegátusokat az amerikai imperialisták a Csang-Kai-Sek, Tito és a hozzájuk hasonló gyászvitéznek képviselői mellé akarják ültetni, hogy az amerikai dollár ellenében gombnyomásra emeljék karjukat minden, a béke megszilárdítását célzó javaslat ellen. Az amerikai imperialistáknak szükségük van bábokra, amelyeket kényük-kedvük szerint szerepeltethetnek az ENSz-közgyűlésén.

Az amerikai imperialistáknak csupán ilyen új tagállamokra lenne szükségük. A Wall-Street urai, akik az USA politikáját irányítják, nagyon jól tudják: a népi demokráciák felvétele az ENSz-be keresztül huzná számításukat, mert ezek az országok az agresszió ellen, a béke megvédéséért szállnának síkra. Az amerikai tőkés szöszölői az ENSz-ben tudják jól, hogy a népi demokrátiás országok képviselőinek felvétele még jobban lelkesítené a békéért küzdő népek harcát és az amerikai imperializmus rabságában sínylő országok népeinek a békéért és szabadságáért folyó küzdelmét.

Országunk és a testvérországoknak, a népi demokráciák felvételének kérdését az amerikai imperialisták újra a régi lemez segítségével, az „emberi jogokról” szóló szónoklatokkal akarják elodázní. Azt szeretnék bebizonyítani, hogy a népi demokrátiás országok nem tartják tiszteletben ezeket a jogokat. Az ilyen kísérletek azonban kudarcba fulladnak, mert az imperialisták rágalmak „bizonyítására” csupán mindenki előtt neveléses, koholt vádaskodásokkal hozakodhatnak elő. Ezeket a vádaskodásokat „tanubizonyítékokkal” kívánják alátámasztani. Lefizetett, a történelem személtádjából előkötött elemeket, népiünk ádáz ellenségeit állítják „tanuként”, olyanokat, akiknek semmi közük nincsen népiünkhöz.

Népiünk most igazán szabad. Függetlenségnek és nemzeti szuverénitásnak örvend, s olyan jogai vannak, amelyeket eddig soha nem kapott meg. Az emberi jogokat éppen az imperialisták nem tartják tiszteletben. A Taft-Hartley-és McCarran-féle hírhedt törvények a széles néptömegeket legelemibb jogalktól fosztják meg, s az amerikai imperialisták emberi jogokat hangoztatva, a legkegyetlenebb gaztetteket viszik végbe Koreában.

Az amerikai imperialisták mesterkedéseire népiünk alkotó munkával válaszol. Az alias imperialista rágalmakat visszautasítva, népiünk alkotó munkával harcol a békéért a szocializmus építéséért.

Teljesítsük hiánytalanul az 1952-es állami terv előirányzatait!

Az új feladatok teljesítéséért küzd a 9. számú állami építészeti vállalat munkakollektívája

A kolozsvári 9. számú állami építészeti vállalat dolgozóinak termelési értekezletet tartottak, amelyen résztvettek a vállalat mérnökei, technikusai, valamint az összes építő telepek felelősei és élmunkásai. Az értekezleten az üzemi bizottság részéről Flueraș Gheorghe ismertette a vállalat általános tervét, valamint az építőtelepek 1952. évi tervelőirányzatát külön-külön. Ezután pedig beszámolt az 1951. évi megvalósításokról és bíráló, önbíró hangon tért rá az elkövetett hiányosságokra.

150—200 SZÁZALEKKAL SZÁRNYALJA TUL NORMÁJÁT GRIGORE CODOBAN SZTAHÁNOVISTA ESZTERGÁLYOS

Grigore Codoban esztergályos, a krajovai „Electroputere” üzemek élmunkásainak első soraiban halad a termelési frontján. A múlt évben a munka jó megszervezésével elérte, hogy kétévi normáját teljesítette. Kiemelkedő munkateljesítményéért a sztahánovista címmel tüntették ki.

A sztahánovista esztergályos ebben az évben még fokozottabb lendülettel kezdett munkához, hogy az idén még nagyobb termelési sikerekkel járjon hozzá villamosítási tervünk teljesítéséhez.

Codoban elvtárs, Bikóv és Bortkevic szovjet sztahánovisták gyorsfémvágási módszerének alkalmazásával naponta 150—200 százalékkal szárnyalja tul előirányzatát. Januári tervét már 17-én befejezte.

Az elmúlt évben a szocialista munkaversenyek kiszélesítése, különböző ujtások és észszerősítések bevezetése, valamint a szovjet gyorsfalazási és vakolási módszerek alkalmazása segítségével a vállalat dolgozóinak 106,8 százalékkal teljesítették 1951. évi előirányzatukat. A szovjet módszerek bevezetésével a legsebb eredményt az építőtelepen Tárkányi Márton kőműves mutatta fel, aki normája többszörös túlszárnyalásával elnyerte a sztahánovista címet. Kovács Imre és Teleag Dumitru ujtásával, valamint Ghiocel N. és Engel Andrei szorgalmas munkájukkal élmunkásokká lettek.

MINŐSÉGI VERSENY-ZÁSZLÓT NYERT A „HERBÁK JÁNOS”-MŰVEK EGYIK OSZTÁLYÁNAK MUNKA-KOLLEKTÍVÁJA

Nagy ünnepe volt a napokban a „Herbák János”-művek egyik osztályának. Dománusz Imre ebédszünetben gyűlésre hívta az osztály dolgozóit és örömmel jelentette be, hogy gyári viszonylatban megnyerték a minőségi zászlót.

Az osztály dolgozóinak sok segítséget jelentett a minőség megjavítása terén a szovjet módszerek szélesebbkörű alkalmazása. A szakmai tanfolyamok pedig lehetővé tették, hogy a dolgozók hozzáértéssel végezzék feladataikat. A dolgozók munkállalásai szintén hozzájárultak a minőség javulásához. A legnagyobb sikereket azonban az osztály pártalapszervezeti tagjainak kezdeményezésére rendezett minőségi hetek eredményezték.

tásával, valamint Ghiocel N. és Engel Andrei szorgalmas munkájukkal élmunkásokká lettek.

Az értekezlet résztvevői a munka minőségének megjavítása érdekében egy új szakmai tanfolyam beindítását javasolták. A technikai osztály az üzemi bizottsággal vállalta, hogy február 1-re meg is szervezi a tanfolyamot. A vállalat igazgatója pedig a régen hiányolt ujtóiroda felállítását javasolta.

A „VARGA KATALIN”-ÜZEMBEN KIÉPÍTETTÉK A VERSENYKOLLEKTÍVÁT

A „Varga Katalin” kötöttárugyárban még az elmúlt év augusztusában kiépítették a versenykollektívát. A kollektíva 6 tagból áll. A dolgozók nagy segítséget nyújt a versenykollektívára, mert kezdeményezésére beindultak a páros versenyek. A kollektíva létesítése óta a versenyszorozódések száma 296-ra emelkedett.

Ebben az évben a versenykollektíva még jobban igyekszik, hogy minél több dolgozót kapcsoljon be a versenybe. Célja az, hogy az egyéni és páros versenyeket az üzem összes dolgozó körében kiszélesítse, rendszeresen ellenőrizze és kiértékelje az eredményeket.

A kollektíva tagjai tudják, hogy a szocialista versenyeken keresztül emelkedik a termelés, ezen keresztül pedig a dolgozók életszínvonala.

Wilson Katalin, versenyfelelős

TELJESÍTIK A KÖTELEZŐ HUSELADÁSI TERVET

Falunkban mindenki százszázalékban eleget tett hazafias kötelességének, s így a terménybeadási versenyben Bánffyújvár-rajonban Magyarórkereke lett az első.

Örömmel üdvözljük a kötelező hus és zsiradék eladásról szóló kormányrendeletet is. Tudjuk azt, hogy annak teljesítésével nagymértékben hozzájárulunk a városi dolgozók ellátásának biztosításához. A kötelező állatelladási rendelet hozzájárul mezőgazdaságunk és főleg állatállományunk fejlesztéséhez. Mi magyarórkerei dolgozó parasztok arra törekszünk, hogy állataink számát növelve és minőségét feljavítva, telteljesítsük huseledási kötelességeinket.

Péter András, levelező

A TERMÉNYBEGYŰJTÉSI VERSENYBEN:

Zsibó-rajon harmadik helyre tört

Hazafias kötelességük teljesítésével Kolozsvár-tartományban az Enyed-rajoni dolgozó parasztok mutatnak példát. A beszolgáltatási versenyben élen járnak. Január 20-ig 97,89 százalékkal teljesítették a beadást. A Torda-rajoni dolgozó parasztok 95,44 százalékos beadási tervteljesítéssel a második helyen vannak. A fokozott felvilágosító és mozgósító munka eredményeként a terménybegyűjtési versenyben Zsibó-rajon megelőzte Kolozsvár- és Szamosújvár-rajonokat, s a harmadik helyre ugrott. A beszolgáltatás terén jó eredmények mutatkoznak az utóbbi időben Topánfalva-rajonban is. Megelőzve Dés-rajont a versenyben, az utolsó helyről a hetedikre került. A hátul kullogó Dés-rajonban az élen járó rajonok példájára fokozni kell a felvilá-

gosító munkát, hogy mindenki maradéktalanul teljesítse az állammal szembeni kötelességét.

Hírek a Szovjetunióból

GRUZIA CITRUSZÜLTETVÉNYEIN

TBILISZI. — Gruzia kolhozaiban és szovhozsaiban befejezték a citrusfélék begyűjtését. A múlt mezőgazdasági év folyamán 249 millió kilóval több gyümölcsöt adtak az államnak, mint 1950-ben. A Kobuleti és Laneshui rajonok kolhozai csaknem 300 százalékkal teljesítették citrusztermelési tervüket. Moszkva, Leningrád és az ország többi városa munkásainak több millió arany-sárga narancsot, citromot és mandarinot küldtek.

A citruszültetvények nagy jövedelme biztosítanak a kolhozoknak. A batumirajoni Berija kolhozban több hektáros mandarinültetvénye volt. A mandarinból a múlt évben több mint

félmillió rubel jövedelme volt a kolhozoknak. Az idén a kibővített citruszültetvények többmillió mandarin, citrom és narancs-csemetét ültetnek.

ÉPÍTKEZÉSEK A DONYEC-SZENMEDENCÉBEN

GORLOVKA. — Egyre nagyobb méreteket ölt a Donyec-szenmedence építése. Már teljesen újráépítették a hitleristák által szétrombolt városokat és munkástelepeket. Számos új épület város és telep még sebb és rendezettebb lett, mint amilyen a háború előtt volt. A múlt év folyamán a bányászok, kohászok, gépépítők és a kocszgyári munkások számára többszáz lakóházat építettek. Gorlovka 1951-ben sok új épület-

tel szépült. A Hruszcsov-sugarúton, a város főutvonalaán sokemeletes házak épültek. A „Kacsigarka” bánya dolgozó és a Kirov-gépgyár munkásai egészséges, kényelmes lakásokba költöztek.

A kocszgyári munkások nagyszertű ajándékokat kaptak újévra. Elkészült a kulturpalotájuk, amely építkezési és művészi kivitel szempontjából is a Donyec-szenmedence egyik legsebb kulturpalotája. Pompás Pionir-palota épült Sztálinóban, a Donyec-szenmedence központjában. A Pionir-palota felépítése több mint 5 millió rubelbe került.

A Donyec-szenmedence bányászainak jelenleg 12 kulturpalotájuk, 150 klubjuk és 250 könyvtáruk van.

Az új világháború veszélyének elkerülésére, valamint a béke és a népek közötti barátság megszilárdítására irányuló intézkedésekről

A. J. VISINSZKIJ SZOVJET FŐMEGBIZOTT BESZÉDE AZ ENSZ KÖZGYÜLÉSE POLITIKAI BIZOTTSÁGÁNAK JANUÁR 17-I ÜLÉSÉN

Az alábbiakban ismertetjük Visinszkij elvtársnak az ENSZ politikai bizottsága január 17-i ülésén elmondott nagy beszédét. „Az új világháború veszélyének elkerülésére, valamint a béke és a népek közötti barátság megszilárdítására irányuló intézkedésekről.” (Mint ismeretes, az erre vonatkozó szovjet javaslatot az ENSZ amerikai-angol többségi bizottság elutasította, részben a leszerelési bizottság elé utalta — vagyis megakadályozta, hogy a politikai bizottságban érdemben megvitassák.)

Visinszkij elvtárs beszéde elején leszögezte: a vita megmutatta, hogy több küldöttség pontosan kidolgozott taktikai terv szerint jár el. A felszólalások jellege és hangja világossá teszi, hogy összeesküvésről van szó, amelynek az a célja, hogy megmossa a szovjet határozattervezet érdemi megvitatását.

„Szembetűnő — folytatta Visinszkij elvtárs —, hogy a szovjet küldöttség javaslatainak érdemi megvitatása helyett egyes küldöttek a napirendi kérdéssel semmilyen kapcsolatban sem lévő fecsegéssel töltik az időt és ezzel elárulják, hogy egyáltalán nem érdekük sem az új világháború veszélyének elhárítására, sem a népek közötti béke és barátság megszilárdítására irányuló intézkedések kidolgozása.

Ezzel a kétségtelen összeesküvéssel magyarázhatók az egyes küldöttek felszólalásaiban unalomig ismétlődő rágalmozó koholmányok és durva kirohanások a Szovjetunió ellen.

Az USA képviselője azt állította, hogy az atlanti tömb célja a harmadik világháború megakadályozása. Mi azonban azt látjuk, hogy az atlanti tömb vezetőinek, az USA-nak, Angliának és Franciaországnak tevékenysége már eddig is hadműveletek megindulását okozta a Táv-Keleten és egy új világháború fenyegető veszélyét idézte fel.

Ilyen tények mellett teljesen felesleges és könnyelmű kísérlet az agresszív atlanti tömbről olyan szervezettként beszélni, amelynek feladata a béke megszilárdítása. Egyes küldöttek azonban nem szorítottak csupán ilyen elme-futtatókora, hanem azt bizonygatták, hogy az Atlanti Egyezmény megfélemlíti az alapokmányt és az atlanti tömbben való részvétel összeegyeztethető az ENSZ tagsággal.

Vajon így van-e ez?

Koránsem. Már említettem Norvégia esetét. Norvégia arra hívatkozott, hogy valamiféle ellenségeskedéstől tart a Szovjetunió részéről. Amikor azonban a szovjet kormány javasolta a norvég kormányt, hogy kössenek megmegtámadási szerződést, a norvég kormány ezt visszautasította, viszont nyomban belépett az atlanti tömbbe.

Vajon nem azt jelenti-e ez, hogy a norvég kormány és a mögötte álló kormányok féltek, hogy ha Norvégia megmegtámadási szerződést köt a Szovjetunióval, ez később megakadályozhatja abban, hogy teljesítse azt a szerepet, amelyet az agresszív atlanti tömbbe való belépésével kapcsolatban neki szántak? Ily módon a norvég kormány is, és azok is, akik ezt a kormányt irányítják — beismerték, hogy a megmegtámadási szerződés, amelyet Norvégia valamely országgal köt, összeegyeztethetetlen Norvégia részvételével az atlanti tömbben. Ez azt jelenti, hogy a megmegtámadási szerződések összeegyeztethetetlenek az atlanti egyezményvel és az atlanti tömbbel.

Nem elegendők-e ezek a tények ahhoz, hogy határozott cáfolatot kapjon mindennemű olyan hivatkozás, amely szerint az atlanti egyezmény összhangban áll az alapokmánnyal és nem lépi túl az ENSZ alapokmányának kereteit? Ez bizony így van, mert az ENSZ alapokmányban természetesen semmilyen lémpontot nem lehet találni az atlanti egyezmény és az atlanti tömb tevékenysége számára.

Az atlanti tömb szervezetére nincs szükség az USA bizottsága szempontjából. De ha már létezik, fegyvereket kell felhalmozni, működni kell, bővítenie kell katonai programját, fenn kell tartania a társadalomban a háborús pszichózist: ezt kell tennie és ezt is teszi. Itt azt mondják nekünk: „hagyják abba a dialéktikát”. A mi „dialektikánk” azonban — helyes dialéktika. Ezt megcserélték az önközves tekintélyes személyiségek is, akiknek semmi közük a mi „dialektikánkhoz”. Itt van például Arm-

strong, ismert kongresszusi tag nyilatkozata, amelyet a Congressional Record közölt 1951. október 10-en: „Az egyszerű fegyvergyűjtés minden más intézkedés nélkül — mondta Armstrong — csak a háborúhoz, az atom- és hidrogénfegyver alkalmazásához vezet... A történelem folyamán sohasem fordult elő — jelentette ki Armstrong —, hogy a fegyverkezési verseny békét hozott volna, biztosította volna a béke győzelmét, a béke érdekeit szolgálta volna.” Ezt Armstrong mondotta, ismert ember, akit nem gyanúsítanak sem kommunista életformával, sem kommunista beállítottsággal — bár az önköz Amerikaelenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottsága természetesen azt gyanúsítja, akit akar és azzal gyanúsítja, amivel akarja.

Világos, hogy azok, kik az atlanti egyezményt védelmezik, nem látják ami körülöttük folyik, amit minden egészséges gondolkodású ember lát, nem látják, hogy az USA belekeveredett az örült világuralmi politikába és az USA-nak kell viselnie a felelősséget a létrejött nemzetközi helyzetért.

Az USA külpolitikája teremti meg azt a nyugtalanságot és azt a feszültséget a társadalomban, amely nem folytatódhat a végtelenségig, mert amikor önköz kifeszítik az íjat, tudniuk kell, hogy vagy kilövik a nyilat, vagy elszakad a húr.

Ezek a tények eléggé kétségtelenné teszik, hogy az USA és az általa vezetett atlanti tömb politikája a háború és nem a béke politikája, azoknak a háborúnak a politikája, amelyeket az USA és az atlanti tömb más tagjai már most folytatnak a világ különböző részeiben.

Ha meghallgatjuk az USA-nak, Angliának, a Fülöp-szigeteknek és más országoknak a koreai kérdéssel írt felszólaló képviselőit — folytatta Visinszkij elvtárs —, akkor világossá válik, hogy nekik egyáltalán nem érdekük a panminzsoni tárgyalások sikeres befejezése és ezért egyáltalán nem hajlandók azt elősegíteni. Az amerikai katonai vezetők nem igyekeznek megállapodni Panminzsonban. Ellenkezőleg: meg vannak elégedve azzal, ami Koreában történik, azzal, hogy ott hadműveleteket folytatnak és szereznek előrelépést a koreai népre. Van Fleet tábornok az Associated Press jelentése szerint így nyilatkozott: „Meg vagyunk elégedve azzal, hogy Korea északi részét oly nagy pusztulás sújtotta, hogy a vörösök élelmiszer-, ruha- és lakáshiánnyal küzdenek és Észak-Korea lakossága rendkívül válságos helyzetben van.”

Van Fleet tábornok nyilatkozata hétrprobás utonálóra vall, aki örmét leli abban, hogy nőket, gyermekeket, aggastyánokat, katonákat, polgári személyeket, parasztokat, munkásokat, alkalmazottakat, papokat, orvosokat öldösek, mészároznak, gyilkolnak, hogy mindenkit megsemmisítenek, városokat döntönek romba, elpusztítják az egész országot. Örökös tölti el a vér hullása láttán. Így nyilatkozik: „Meg vagyunk elégedve...” Ez kannihál nyelv. Ez kannihál pszichológia. Nekünk pedig azt mondják, hogy az ENSZ-nek nem szabad beavatkoznia ebbe az ügybe: hogy ez akadályozhatja az amerikai „katonai vezető” erőfeszítéseit, minthogy azok állítólag azon fáradoznak, hogy létrejöhön a megállapodás a koreai hadműveletek megszüntetéséről. Van Fleet és Ridgway tessz ilyen erőfeszítéseket? Ezeket hízzák meg azzal, hogy „lapodjanak meg” a koreai hadműveletek megszüntetéséről és vigyék sikerre a tárgyalásokat! Így csupán olyan képmutatók beszélhetnek, akik szegénytelenül cselekedeteiket még szegénytelenül akariák telézni és az ENSZ-szel akariák azokat leplezni, amelynek nevével olv csinikusan visszaélnék!

Amint az amerikai sajtó egyes megnyilvánulásaihoz is kitérünk, az amerikai lakosság egyre szélesebb körökben terjed az elégedetlenség a háború miatt. Olyan jól látható, hogy az értesítések szerint, amilyen a Wall Street Journal, a választási körzetekből Washingtonba visszatérő kongresszusi tagok arról számolnak be, hogy az amerikai választási körökben egyre nagyobb elégedetlenséget idéz elő a háború. Átterve az atomfegyver elültitását és a nemzetközi ellenőrzés megteremtését kímélő szovjet javaslatait a n. hírlapokra, Visinszkij elvtárs a következőket mondta:

— Régebben azt mondták nekünk, hogy az atomfegyver elültitása ellenőrzés nélkül: papiros-tílam. Most azt mondják, hogy az atomfegyver elültitása a nemzetközi ellenőrzés megteremtésével egyidejűleg — szintén papiros-tílam. Mi hát végül is az atomfegyver tényleges elültitása? Kiderül, hogy semmi más, mint az, amit a „valamennyi fegyveres erő és fegyverzet szabályozása, korlátozása és fokozatos csökkentése” című határozat-tervezet (amerikai határozattervezet) indítványoz, noha abban — mint mindenki számára emlékeztetés —, egyetlenegy szó sincs az atomfegyver elültitásáról, ha csak az ellenőrző szerv feladatairól történik értelmen hivatkozás nem tekintjük annak.

— Ami a Szovjetuniót, a hatékony nemzetközi ellenőrzés megteremtésére vonatkozó javaslatunkat illeti, ez a javaslat renkívül fontos intézkedések egész rendszerét jelenti.

1. Az atomnyersanyagot és az atomenergiát előállító vállalatok működésének megfigyelése és nyilvántartások ellenőrzése;

2. az atomnyersanyag- és segédanyag- és fegyvertármánykészletek ellenőrzése;

3. a termelési műveletek tanulmányozása olyan mértékben, ahogyan ez az atomanyagok és az atomenergia felhasználásának ellenőrzéséhez szükséges;

4. a technológiai ellenőrzés — nem általában az ellenőrzés, hanem a technológiai ellenőrzés — megállapított szabályai végrehajtásának ellenőrzése — és nem csupán végrehajtásának ellenőrzése, hanem a technológiai ellenőrzés szabályainak kidolgozása és felhatalmazás ilyen szabályok előírására az atomnyersanyagot feldolgozó és atomanyagokkal dolgozó minden egyéb vállalat számára.

Az ellenőrző szerv tehát — javaslatunk szerint — minden atomnyersanyaggal foglalkozó vállalatnak előírhatja azokat a technológiai szabályokat, melyek előírását ez az ellenőrző szerv szükségesnek tartja;

5. jog az atomnyersanyag kitermelésére vonatkozó adatok összegyűjtésére és feldolgozására;

6. jog az atomanyagok és atomenergia előállítására vonatkozó adatok összegyűjtésére;

7. jog a rendes ellenőrzéseken kívüli különleges ellenőrzések megjelölésére abban az esetben, ha gyanu merül fel az atomfegyverrel ellátott egyezmény megszegésével kapcsolatban stb.

Nem elégséges-e ez, hogy beláthatassák, mennyire komolyan vettük fel a nemzetközi ellenőrzés kérdését?

Visinszkij elvtárs ezután rámutatott, hogy a nyugati küldöttek mindent elfelejtettek, amit ugyancsak a politikai bizottságban mondtak erről a kérdéssel, a fegyverzet és a fegyveres erők csökkentése kérdésének megvitatásakor.

Először jön Franciaország egy ügynevezett képviselője és mond valamit. Aztán elmegy. Helyette jön Franciaország egy másik ügynevezett képviselője és mond valami mást, pontosan az ellenkezőjét annak, amit az első mondott. És mindketten ezt mondják. Mi a francia kormány, sőt nemcsak a francia, de az amerikai és az angol kormány képviselőiként szólalunk fel.

Cserélődött bizottságunkban az Amerikai Egyesült Államok képviselője is. Először volt valaki, aztán más lett. Igaz, ő nem távozik, amikor meg kell tagadni a korábban elfoglalt álláspontot. De mivel nincs bátorsága nyilván álláspontját megpróbálja azt leplezett formában tenni, bár nagyon esetlenül. Azt lehet mondani, hogy ez a lepel csak fércel van.

Most, amikor azt mondjuk: „az elültités és az ellenőrzés egyszerre lép hatályba, egyidejűleg lép életbe”, nem ezt mondják nekünk: „jó, ezt elfogadjuk”, nem mondják: „rossz, ezt elvetjük”, hanem ezt mondják: „mit jelent az, hogy életbe lép?”

1951 december hó 5-én az albizottsági ülésen Lloyd amíatt illetett váddal bennünket, hogy a „hármak” határozattervezetét az ellenőrzés kérdésében előterjesztett módosított javaslatunk szövegéből hiányzának az „állandó alapon” szavak és azt követelte, hogy egyezzünk bele a szavak felvételébe. Mint kiderült, Lloydot most az nyugtalansága, hogy megfogalmazásunkban „állandó alapon álló felügyelet” olvasható és

ahhoz kiegészítésül: „az államok belügyeire való beavatkozás joga nélkül”. Ebben fejezi fel Lloyd azt a „kellemetlen momentumot”, amely őt annyira nyugtalanítja. Minden további nélkül könnyen érthető Anglia képviselőjének nyugtalansága, amelyet az a javaslatunk váltott ki, hogy ne engedjük meg a beavatkozást más államok belügyeibe.

— Ez a javaslat magától értetődő módon „kellemetlen momentum” — amint Lloyd mondotta — azok számára, akik hozzászórtak a parancsolgatóhoz és az asztalra szokták rakni lábukat, amint ezt az imperialista urak teszik. Az, ahogyan javaslatunkra az imperialista tábor országainak képviselői reagáltak, mutatja, mennyire fontos ez a javaslat.

Összefoglalva annak a négynapos

vitának az eredményeit, amely a bizottságban „az új világháború veszélyének elhárítására, valamint a béke és a népek közötti barátság megszilárdítására irányuló intézkedésekről” folyt, meg kell mondanom, hogy a javaslatunkat különböző formában bíráló küldöttek idevágó megállapításai nem jelentenek mást, mint az atomfegyver beültítésának megtagadását. Nem óhajtának meggyezni az atomfegyver kérdésében, nem óhajtják elfogadni azokat a javaslatokat, amelyeket a szovjet delegáció január 12-én előterjesztett határozattervezet tartalmazott, amelyek fontos lépést jelentenek az új világháború veszélyének elhárítását, a béke és a népek közötti barátság megszilárdítását célzó intézkedések kérdésének megoldása terén.

Általános sztrájkokkal tiltakoznak a tuniszi dolgozók a francia gyarmati hatóságok terrorakciói ellen

PÁRIZS. (Agerpres.) — A francia gyarmati hatóságok megtorlása és terrorja ellenére, a tuniszi dolgozók hősiességgel harcolnak nemzeti függetlenségükért. Egész Tuniszban sikeresen tovább folyik az általános sztrájk.

A „Demokratikus szabadságok diadala” algiri szervezet küldöttsége, amely ezidőszent Párizsban tartózkodik, nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az észak-afrikai gyarmati hatóságok nyomor-, terror- és kizsákmányoló politikát folytatnak. A nyilatkozat felszólítja az összes Franciaországban élő észak-afrikaiakat, csatlakozzanak a tuniszi néphez a francia kormány gyarmatosító politikája elleni harcához.

A muzulmánok nemzetközi értekezlete felhívást tett közzé, amelyben követeli az ENSZ-

től, mondja ki Tunisz függetlenségét.

Számos távirat és levél érkezik az ENSZ-hez a Párizsban lévő francia és arab demokratikus szervezetek részéről.

*

PÁRIZS. (Agerpres.) — A FRANCE PRESSE jelenti: Hétfőn este tüntetések zajlottak le Nabeul tuniszi városban. A tüntetők felvonultak a város utcáin, imperialistaellenes jelmondatokkal hangoztatták és megbélyegezték Tunisz francia fő kormányzójának a nemzeti felszabadító mozgalom elleni véres megtorló intézkedéseit.

A francia gyarmatosító hatóságok kézigranátokkal próbálták szétverni a tüntetőket. A granátok robbanása következtében három ember meghalt, 20-an pedig megsebesültek. Ugyanaznap incidensek zajlottak le Tunisz és Hamamet városában is.

A brit csapatok körülzárták Izmailia egyiptomi várost

A nyugati hírszolgálati irodák egybehangzó jelentése szerint az egyiptomi angol megszálló csapatok vasárnap behatoltak Izmailia városába és a város nagyrészt elfoglalták. Az angol csapatok újabb támadó lépésére George Erskine angol tábornok adta ki a parancsot, egy nyilvánvalóan provokációs koholmány ürügyével.

„Ugy vélem, lépéseket kell tennem arra, — jelentette ki Erskine tábornok a náci tábornokokra emlékeztető modorban —, hogy bevonuljak Izmailiába, megállapítsam az ottani helyzetet és megfelelő intézkedéseket tegyek a törvény és a rend uralmának fenntartására.”

A városba bevonult angol csapatok terrorizálják a lakosságot. Mint a Reuter hírgyűjtője jelenti, mindenütt páncélcsovik cirkálnak „lesve az ellenállás legkisebb jelet is.”

Mihelyt a brit csapatok biztosították magukat a városban, hangszórós gépkocsi haladt végig a Mohamed-Ali rakparton és bejelentette a lakosságnak, hogy tilos az utcára lépniük.

*

KAIRO. — (Agerpres.) Az „United Press” jelenti:

Hétfőn súlyos összeütközésre került sor az angol csapatok és az egyiptomi hazafiak között az izmailiai temető közelében. Az angolok ezalkalommal is ágyukat használtak.

Az angol font leértékelésétől tartanak a brit gazdasági körök

A The Economist című konzervatív angol hetilap, az angol burzsoázia egyik legtekintélyesebb gazdasági folyóirata január 12-i vezércikében a többi között ezeket írja: „Tavaly nyáron vihar előjelei mutatkoztak a brit gazdasági életben. Most ismét vészjelek tűnnek fel. November és december csak valamivel volt jobb, mint a választás előtti katasztrófális hónap. Még, ha figyelembe kívüli hagyjuk is az amerikai és kanadai kölcsön visszafizetését, az aranytartalmék három hónap alatt csaknem negyedrésszel csökkent. Ebben az útemben 1952 április 30-ig ismét elérjük az 1949 szeptember 18-i mélypontot, amikor a font drasztikus leértékelése elkerülhetetlenné vált. Ténylegesen állig van idő, hogy irányt változtassunk. A jelenlegi irány egyenes és eléggé világos. Ez az irány a csőd felé vezető az országot és a fontnak mint nemzetközi fizetőeszköznek a végét jelenti.”

„A brit ipar ennek következtében előálló szétrombolása súlyos munkanélküliséghez vezetne és kevés esélyt nyújtana a felgyógyulásra. Ezek a veszélyek nemcsak valószínűsájak, hanem közeleiek is” — írja a The Economist.

A súlyos angolai gazdasági viszonyokkal kapcsolatban írja Majeviszkij, a Pravda londoni tudósítója: „Az amerikai diktátum egyre pusztítóbb befolyást gyakorol egész Angliára s még a burzsoáz lapok is kezdenek más nyelven beszélni.” A Reynolds News című lap például ezt írja: „Amerika az újrafegyverezés ütemének meggyorsítását, teljes újrafegyverezést követel, ami kárt okoz Angliának, nyomort és társadalmi bizonytalanságot idéz elő. De nekünk nem kötelességünk követni az amerikai politikát.” A lap éppen birálja az USA politikáját és megállapítja, hogy „leszletlenség ragaszkodni a Kelet és Nyugat közti kereskedelem elültítéséhez.”

A tömegszervezetek bevonásával ujjaszervezik a kulturothton munkáját Széken

Szék, ez a mintegy ötezer lakosú, szinte mezőváros számba menő község a tavalyi országos kulturversenyen szép eredménnyel szerepelt. Ennekara a tartományi kulturversenyen is sikerrel vett részt. Most mégis, a falu kulturothtonának tevékenységében félreismertetetlenül, hanyatlás mutatkozik. A „Budai Nagy Antal” kulturothtont zárva találjuk és hamarosan megtudjuk, hogy az ajtóra tett vaspánt mindennapos jelenség, így hát a könyvtár sem működik és ami kulturtevékenység van a faluban, — ellentétben a kulturothtonok rendeltetésére vonatkozó általános irányelvekkel — az is iskolákban, főnkben zajlik le, mindennél, csak éppen az arra elsősorban hivatott kulturothtonban nem.

Utána jártunk, hogy megállapítsuk, mi az oka a széki kulturmunka jelenlegi pangásának, milyen külső körülmények juttatták holtvágányra a kulturothton szépen indult tevékenységét. Erdemes sorra venni ezeket az okokat, érdekes és tanulságos, mert megtanulhatjuk belőle, hogyan is bontható meg a apró-cseprő, első pillanatra jelentéktelennek látszó körülmények, személyi okok egy ötezer lelket kitevő község szellemi emelkedésének ügyét.

KÉSİK A MUNKATERV

Krizsovánszky László, a széki gazdasági iskola tanára, tavaly nyáron vette át a kulturothton vezetését. Látható lelkesedéssel fogott a munkához és ennek meg is volt az eredménye. Mint már mondtuk, a kulturothtonok is eredményesen fejlődtek, másrészt olvasóköriket, agrártechnikai köröket is szerveztek. A színi társulatok több színdarabot betanult. Elkészítették és jelentős részben végrehajtották 1951. év utolsó negyedének is a munkatervét, az új esztendő első három hónapjának kulturális munkatervét azonban mind a mai napig nem készült el. Különös: az egyes résztervek nagyrészt összeállították a munkatervet, így az előadó kollektívák, a tánc- és énekes-csoport részletes munkatervet dolgoztak ki, ennek ellenére a kulturothtonban megszűnt a munka. Mi ennek az oka? Ha Szék kulturmunkáival beszélünk, egymásra hártják a felelősséget. A résztervezők szerint a kulturothton igazgatója nem egvezette össze a résztervek tervét, ezért nem tudnak dolgozni. Krizsovánszky viszont azzal érvel, hogy nincs megfelelő támogatás, tanári munkája túlságosan igénybeveszi, ezért nem tud eleget tenni kulturfelelősségének.

A fentiek nem magyarázzák

meg a hiányosságokat. Széken több, mint husztagu tantestület van, amely tervszerű munkával nagy eredményeket érhet el kulturális téren. Zólyomi Gyula iskolalagazgató, akit az „érdemes tanító” címmel tüntettek ki, elmondja, hogy bizonyos személyi ellentétek is hátráltatták a kulturmunkát, másrészt a tömegszervezetek nem nyújtanak megfelelő támogatást.

BEZÁRT KÖNYVTÁR

A kulturothtonban 500 kötetes könyvtár van, ez azonban még csak meg sem tekinthető. A könyvtárfelelős ugyanis szabadságra ment és magával vitte a kulcsot. Ha itt van, akkor is a könyvtár kizárólag vasárnap délelőtt van nyitva. Semmiféle népszerűsítő munkát nem fejtettek ki a könyvtár érdekében, szemmel láthatólag ez csak amolyan terhes kötelesség. A színi társulat csoport négy hónap előtt játszott utoljára. A kulturális intézmények bizottsága által küldött politikai, tudományos és szakmai előadások felolvasása azért kézik, mert nincs műsor, amivel egybekössék. Mult vasárnap zárva volt a kulturothton, de zárva volt előző vasárnap is. A széki dolgozó tömegek, akik a magukénak tekintik a kulturothtont, joggal kérdezik: milyen alapon, milyen jogaimon tartatják zárva a kulturothtont, művelődésük, ideológiájuk és kulturális emelkedésük eszköze.

Rádió, mozgófilm is van, de a rádióknak nincsenek elemei, a mozgófilmnek nincs motorja. Mindkét hiányosságon segíteni lehetne, ha a széki kulturothton kollektívája mozgékonyabb lenne, ha nem hiányozna belőle a kezdeményező erő. A székiek azonban szemmel láthatólag nem bíznak saját erejükben és túlságosan sokat várnak kívülről. Igen jellemző erre amit Kutas Sándor tanító a sportkollektívájáról mond. Eszerint a széki futballisták azért nem mentek el a rajoni sportversenyre, mert — nem kiüldtek értük autót. Nem vitás, hogy a néptanács adott volna szekeret, ha kérnek tőle.

A TÖMEGSZERVEZETEK KÖZÖS FELADATA

Prozsa László, a községi néptanács alelnöke, igen jól jellemzi a helyzetet, amikor rámutat arra, hogy mindkét oldalon voltak hibák: Krizsovánszky sem mozgósította maga körül az embereket, de őt sem támogatták megfelelően. Különösen érezhető a tömegszervezetek támogatásának hiánya. A kulturothton igazgatója rámutat arra, hogy a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete nem részesítette megfelelő támogatásban, nem segí-

tette az ünnepekre szólító, tömegmozgósító munkát.

A széki kulturothton kollektívájának tagjai, annak tudatában, hogy a helyzetet gyökeresen orvosolni kell, a hét végére bővített értekezletet hívtak egybe, a tömegszervezetek bevonásával. Nem kétséges, hogy a feladatok kiosztásával, az egyeni felelősség pontos megállapításával sikerülni fog biztos alapokra fektetni a tömegművelődési munkát, kulturforradalmunk e fontos pillérét.

Sok teendő vár a kulturkollektívák tagjaira. Biztosítani kell az állandó, rendszeres rádióhallgatást, mindenekelőtt a községben levő 150 pionir nevelése érdekében. Meg kell találni a módját a mozgófilm-sok rendszeresítésének, mert ez egyik legnépszerűbb eszköze a kulturális felemelkedésnek. Mindennél fontosabb azonban a kulturmunkának a kulturothtonban való összpontosítása. A rendszeres vasárnapi műsoros előadásokon kívül, ide tömörüljenek az olvasóköri, a különböző tanulmányi körök. Szervezzék újra a kulturothtonportokat, fejezzék be a múzeumi megszervezését. Kapcsolják be a széki dolgozók széles tömegeit, öregjüket, fiataljait a kulturtevékenységbe. Ezen a téren különösen a tömegszervezetekre vár sok teendő. A kulturtevékenység megerősítéséről szóló legutóbbi határozat világosan megmondja, hogy a helyi pártszervezet és minden tömegszervezet bevonásával kollektívákat kell létesíteni a kulturothton körül. Nagy feladat vár a tantestületre, amelynek elsősorban kell kezébe vennie a kulturmunka irányítását.

Szék régi, sajátos történelmi adottságú település, sok érdekes kulturhagyománnyal. Kulturális fejlődésének megvan a tárgyi alapja. Ezt bizonyítják a kezdeti eredmények is. A már fentebb ismertetett eredményeken kívül meg kell említsük az irástudatlanság elleni küzdelem terén elért sikereket. Két év előtt a község felnőtt lakosságának még tíz százaléka irástudatlan volt, ma az egész, több falura kiterjedő község területén 170 irástudatlan van. Mult év október 6-án első- és másodfokú tanfolyamot tartanak 55 résztvevővel. A sport fejlesztése terén is vannak eredmények. Mindez azt mutatja, hogy a kulturmunka állandósítására, elmélyítésére, az eddigi eredmények további kifejlesztésére van szükség. Így a Párt irányításával Szék dolgozó és magukéva teszik a szociálista kultúránk kincsét.

Korda István

Uj mellékgazdaságokat létesített a Torda-rajoni szövetségi szövetség

A Torda-rajoni szövetségi szövetséghez tartozó áruszétosztó egységek száma 34-re növekedett az öt éves terv első évében. Ezek közül 1 Tordán, 2 a rajon különböző munkásközpontjaiban, 31 pedig falusi szövetségi központ. A 31 falusi szövetségi központnak ezenkívül 49 fióküzlete van. A helyi erőforrások felhasználása érdekében a szövetség igyekezett mellékgazdaságokat létesíteni. Tordán agyagipari üzemet, Uj-Tordán szárnyas-tenyészetet, továbbá két malmot és egy autóbuzsujavító műhelyt létesített.

A szövetséghez tartozó szövetségi munkakollektívái, hogy az évi áruszétosztási és terményértékesítési tervet teljesíthessék, szociálista munkaversenyeket szerveztek a különböző egységek. A verseny lendülete különösen az év utolsó negyedében fokozódott. Decemberben 30 vidéki szövetségi központ és 35 fióküzlet állott egymással versenyben. Eredményben az első helyre a nagycsáni szövetség került, amely az árubeszerezési tervet 200 százalékkal teljesítette. Ugyanez idő alatt másfélszer annyi új tagot szervezett be a szövetségbe, mint amennyi elő volt irányozva. A torockói szövetségi központ az áruszétosztási terv előirányzatát kétszeresen túlszárnyalta és a mezőgazdasági terményértékesítési fel-

adatának százszázalékosan eleget tett.

A Torda-rajoni szövetséghez tartozó szövetségi szervezetek általában 1951-ben 67 százalékkal több új tagot vontak be a szociálista szektorba, mint amennyire az év elején ígéretet tettek. Ezzel egyidőben a részleg-alap előirányzatukat is 189 százalékkal teljesítették. A tagok nagyarányú bevonását a szövetségi dolgozók azzal érték el, hogy rendszeresen felvilágosító és meggyőző munkát végeztek a dolgozó parasztek között. A szövetség 48 olyan előadást szervezett az év folyamán, amelyek a szövetségi tagság előnyéről, a szövetségi életéről szóltak. A falusi szövetségi agitátorai a sajtótermékek terjesztésével is igyekeztek nevelni a dolgozó parasztokat. Így például a felvilágosító munka során 1951-ben 41.250 darab napilapot adtak el a falusi dolgozóknak.

A rajoni szövetségi szervezetek közötti versenyben kitűnt a bányahavasi, Creiesti-i, járavölgyi, valamint a várfalvi szövetségi munkakollektívája. Az egyéni versenyek közül a legjobbb eredményt Cirebea Nicodim, Turcu Ioan, Krizhai Irma, Cambutan Mária és Mocan Ilie szövetségi dolgozók érték el.

Nemes Miklós tudósító

A MNSz százfenesi szervezetének vezetősége fordítson nagyobb gondot a tagok politikai és kulturális nevelésére

A Magyar Népi Szövetség százfenesi szervezetének vezetősége az utóbbi hónapokban igyekezett jól végezni munkáját. Így eredményeket ért el a szervezeti élet fellendítésében, ezenkívül segítséget adott a néptanácsnak és a többi tömegszervezeteknek a soronlevő feladatok megoldásában.

Az elmúlt évben rendezett koreai gyűjtési akció alkalmával a MNSz helyi szervezetének 8 tagja a békébizottsággal karöltve házról-házra járt a dolgozó földművesekhez, hogy ajándékot gyűjtsenek a szabadságáért küzdő hős koreai népnek. Maguk a gyűjtők és a többi MNSz-tag is tehetségéhez mérten jószíval adományozott Korea népe számára élelmiszert és ruhaneműt. Lőrincz András MNSz-tag például 15 kg búzát, Takács Mitya János pedig 15 kiló kukoricát adott e célra.

A MNSz százfenesi szervezetének vezetősége és a tagok a néptanácsnak nyújtott támogatásért dicsőretet érdemelnek. A néptanács minden akciója alkalmával meggyőző, felvilágosító munkát végeztek a MNSz-tagok sorában. Így a gabonabeszolgáltatás terén elért szép eredmények kivívásához a MNSz-tagok is nagymértékben hozzájárultak.

Százfenes egyik határterén év-ről-évre víz árasztotta el a szántóföldet. A földek tulajdonosai kezdetlegesen gátakat készítettek, amelyeket újra és újra elvitt a víz. Az elmúlt év végén a község vezetősége elhatározta, hogy erős gátat építtet. A költségeket az osztályharc szellemében osztották meg a község földművesei között. A MNSz százfenesi szervezetének egyes tagjai segítséget adtak a néptanácsnak a pénzössze gyűjtésében. Ezenkívül önkéntes munkával a gát építéséhez anyagot szállítottak. Turós György, Székely György és más MNSz-tagok például 3-3 napon önkéntesen szállítástokat végeztek és a kivett összegnek egy-egy utcából való begyűjtésével adtak segítséget a gát építéséhez.

A tagdíj beszédésével azonban gyengén állott a MNSz helyi szer-

vezete. 1951. évben az utcafelelősök mindössze 40 százalékkal gyűjtötték össze a tagdíjakat. E mulasztás jóvá tétele érdekében az év első napjaiban a vezetőségi tagok elhatározták, hogy tagdíjbeszedési akciót kezdenek. Minden utcafelelőssel egy-egy végrehajtóbizottsági tag sorra járta a MNSz-tagok házeit. A tagok 99 százalékkal kifizették az elmaradt tagdíjakat. Ezalkalommal felvilágosító munkát is végeztek a MNSz-tagok között. Megmagyarázták nekik, hogy milyen hasznos a dolgozók számára a szervezeti élet, hogyan harcolhatnak a MNSz-tagok a békéért. Így sikerült a község MNSz-tagjai segítségével újabb 10 tagot beszervezni. Az utcafelelősök közül kiténtek tevékenységükkel: Székely József, Kovács János, Székely Erzsébet és más utcafelelősök.

Mulasztás terhére azonban a MNSz százfenesi szervezeteinek vezetőségét hogy a téli hosszú estéket nem használja fel kulturmunkára, a tagok politikai és kulturális nevelésére. Kulturműsört ezen a télen egyszer sem rendeztek a kulturothton keretében. Arra hivatkoznak, hogy nincs a kulturothtonnak fája, hidegben nem lehet színdarabot tanulni és előadni. Ez igaz. De tette-e a MNSz százfenesi szervezete egy lépést is annak érdekében, hogy legyen fa? Sürgette-e a néptanácsnál a kulturothton fájának megszerzését? Nem. A községi néptanács azóta különben is megoldotta a kulturothton fakérdését.

A MNSz helyi szervezetének vezetősége készüljön fel, szervezze meg a tagokból az esti tanfolyam, az olvasóköri, a színi társulat csoport résztvevőit és kezdjen munkába a kulturothton keretén belül. Ez annál inkább szükséges, mert nem sokára megkezdődik a tavaszi mezőgazdasági munka, amikor dolgozóink kevesebb időt tudnak fordítani a tanulásra. A szociálisták építése pedig csak általános politikai tudással felvértezett dolgozókkal lehetséges.

SZ. J.

Péter Sámuel kollektivistája jövedelméből rádióra is telik

A völgyben szétszórt házak közt kanyargó ut vezet a kollektív gazdaság székháza felé. A dombok hátán mesgyellen, egybeszántott földek barna földjü villannak ki a fagyos hó alól. Amit itt keressenek körül láthatunk, az majdnem mind közös: 47 virágosvölgyi kollektivisták család közös gazdasága. Az utól egy hajtatásnyira karcsu kutgas magasodik, s a kut mellett itatóvölgy nyulik el a völgy irányában. Már reggel korán színes, eleven képmen gyönyörködhetünk. Együtt látjuk a kollektív gazdaság állatállományát. Tülek, tehén, nevelésesen mozgó ökrök dacos lovak, tarka csoportban veszik körül a völgyt. Reggeli itatás van.

Feljebb haladva csaholó komondorok fogadnak. Semmi jóval nem biztatják a gazdaság juhait telek készülő idegét, vagy a téli ködben állkódó farkast. Eberem vigyáznak a közös vagyona.

Bent az irodában beszélgető kollektivisták tárgyalják az elmúlt év eredményeit s a téli tennivalókat vitatják. A vélemények sorra tiszta-

zódnak. A következtetés mindig építeni akarás.

Szó esik ilyenkor még az esti politikai s mezőgazdaság-tudományi előadásokról is. Virágosvölgye minden kollektivistája buzgó résztvevője az előadásoknak, ahol a munkásszót pártjának tanításával, az ellenjáró szöveget mezőgazdaság tapasztalataival ismerkedhetik mind munkát ad. Nemsokára sor kerül a trégya kihordására is. Egyesek még mindig a termény hazaszállításával foglalkozkodnak. Idő kell, amíg mindent hazaszállítanak, mert aki szorgalmasan dolgozott, annak bőven van gabondja.

A gazdaság körül sem szünetel a munka. Türelmesen akad bőven. Az állatok gondozása, a tej kezelése s a szerszámok rendbetétele mind munkát ad. Nemsokára sor kerül a trégya kihordására is. Egyesek még mindig a termény hazaszállításával foglalkozkodnak. Idő kell, amíg mindent hazaszállítanak, mert aki szorgalmasan dolgozott, annak bőven van gabondja.

— 30 mázsa búzám, 20 mázsa kukoricám van már otthon — mondja Péter Sámuel —, ha három évig nem dolgoznánk az asszonnyal, akkor is

elég lenne kettőnknek. Eleinte nem is igen tudtam, hogy mit kezdjek ennyi mindennel, aztán meggondoltam, hogyha már ilyen a jövedelem, legyen módos a ruházat is. Ruhát, lábbelit vettem, de van még egy tervem. En már ennyire idős fővel nem kínlódom telen a fátval. Bevezetlem a gát s rádiót veszek, hádd legyen meg a teljes kényelem!

Még sok mindent elmondana terveiéről, de hirtelen felbuzsajlik. Az istállóba hívják, mert nagy esemény van készülöben. Kicsitót várnak. Az öreg mindig nagy szakértelemmel szokott segíteni az ilyen alkalmakkor. Mire odaérünk, már cipeli is a kapáló kis jószágot.

— Ebből lesz aztán a ló — mondja s óvatosan leteszi a szalmára az anyja mellé. — Ha már itt született nálunk, olyan lovat nevelünk belőle, hogy csodájára járnak. Hádd bámuljanak mindent, ami nálunk van s lesz, mert bizony sok minden fog itt még születni nemsokára: új kondésműhely, s villany ide az istállóba is — teszi hozzá sugárzó szemekkel Péter Sámuel. K. J.

A LENGYEL FILMÜNNEPELY ZÁRÓMŰSORA:

A „magányos ház”

(NÉPMOZGÓ)

Január 27-én, szombaton „A magányos ház” című filmmel zárul a Lengyel Köztársaság filmművészetének kolozsvári ünnepe, amelynek keretében bemutatott filmek városzerte igen nagy sikert, tetszést aratnak.

„A magányos ház” cselekménye a legsötétebb fasiszta megszállás napjaiban, 1943 végére vezeti vissza a nézőt. Ez az év a legvadabb terror, a letartóztatások és a kegyetlen kivégzések éve. A hitleri hordák mindent megkísérlelnek, hogy vérbefojsák a lengyel ellenállási mozgalmat.

A film főhőse, Stefan Klonovics mérnök, egyike azoknak, akik „semleges” magatartást tanúsítanak a tragikus eseményekkel szemben. Klonovics

mérnök úgy gondolja, hogy nélküle is megoldódik az óriási történelmi konfliktus és csendben, magányosan, elzárkózottan várja az események hőmpölygő árjának letisztulását. Azt hiszi, hogy a magányos ház jó rejtékhely számára, megvédi a háború borzalmaitól. De Klonovics téved: a vadul dúló háború elsodorja a magányos rejtékhelyét. Ekkor döbben rá arra, hogy az események sodrát semmilyen „magányos ház” sem tudja feltartóztatni. Neki is cselekednie kell, mint minden becsületes lengyel hazafinak. Rá is feladat hárul a háza, a nép szabadságáért vívott harcban, olyan feladat, amely megtiszteltetést, megbecsülést jelent minden hazáját szerető lengyel számára. És Klonovics mérnök

csatlakozik a partizánokhoz, cselekvően válaszol a szabad Lengyelország harci felhívására: az új lengyel hadsereg első sorában harcol a végső győzelem kivívásáért.

„A magányos ház” erkölcsi és politikai nevelőhatása folytán, ma is időszerű film: a becsületes emberek száz és száz-ezeit buzdítja cselekvő és szervezett harcra a béke legádázabb ellenségei, az új háborút csíholó imperialisták és csatlósai ellen. Minden jelenet, minden egyes filmkocka fényesen bizonyítja: a béke győzelmét, a háború legyőzését csak cselekvő harccal, lankadatlan küzdelemmel lehet kivívni. A passzív magatartás — az ellenség támogatását jelenti.

(cs.)

KÖZLEMÉNY

Pártunk irányításával népi demokratikus kormányunk az 195—1951. számú törvényrendelettel „Hős anya” cím- és érdemrend kitüntetését létesített. E kitüntetést az anya- és gyermekvédelem egyéb juttatásai mellett — azok az édesanyjak kapják, akik 10 vagy több gyermeknek adtak életet és neveltek fel.

Ugyanez a törvényrendelet a „Hős anya” érdemrend mellett, olyan anyák számára, akik 10-nél kevesebb gyermeket szültek és neveltek fel, az „Anyai dicsőség” érdemrendet adományozza. Az „Anyai dicsőség” kitüntetés 3 alcsoportból áll: I. osztály a 9 gyermekes, II. osztály a 8 gyermekes és III. osztály a 7 gyermeket szülő és felnevelő édesanyjakat illeti meg.

Az ennél kevesebb gyermeket szült és felnevelt anyákat „Anyasági érdemrend”-del tüntetik ki. Ez az érdemrend két osztályból áll: Az első osztály kitüntetés 6 gyermeket, a második osztály pedig 5 gyermeket szülő és felnevelő édesanya jutalma. A gyermekek számára beletartoznak az elmúlt háborúban eltűnt vagy meghalt gyermekek is.

Annak érdekében, hogy az 195—1951 sz. törvényrendelettel életbepfolyt kitüntetésekben származó javakban részesüljenek, kérjük a sokgyermekes anyákat, sürgősen jelentkezzenek a városi néptanács Kossuth Lajos-utca 58 szám alatti, földszinten lévő 1-es számú termében.

Kolozsvár városi néptanács

SPORT

VIVÓ, SÜLYEMELŐ, ASZTALITENISZ ÉS KOSÁRLABDA MÉRKŐZÉSEK — A VASÁRNAPI SPORTMŰSORON

KOLOZSVAR. — Vasárnap újra gazdag sporteseményben lesz része Kolozsvárnak. A részletes sportműsor a következő:

Vívás: délelőtt 9 órakor az Egyetemi Ház nagytermében. Tudomány—Spárták RNK Bank (Bukarest) I. osztályú női és férfi tör és férfi kardvívó mérkőzés.

Súlyemelés: a Mechanikai Intézet Baritiu-utca 26. szám alatti tornatermében délelőtt 11 órai kezdettel a Tudomány és a Haladás versenyzőinek részvételével a rajoni súlyemelő bajnokságok döntői.

Asztalitenisz: délelőtt 9 órai kezdettel az Építők termében Vasas II.—Építők I., a Hadsereg termében Hadsereg—DGSM, a Haladás termében Vörös Lobogó „Herbák János” —Haladás II. első osztályú asztalitenisz csapatbajnoki mérkőzés. A bajnokságban Kolozsvárról 16 férfi, 8 női és 11 ifjúsági csapat vesz részt.

Kosárlabda: a Farkas-utca 16. szám alatti 2. számú Fiuiskola tornatermében délelőtt fél tíz órai kezdettel „Február 16 Kupa” négyes férfi kosárlabda mérkőzés, a Vasas, Herbák János, Tudomány és a Spárták csapatainak részvételével.

A fenti sportműsoron kívül ma, szombaton este 6 órakor

az Egyetemi Ház nagytermében nagy sportelőadás a RNK. sportvezetőinek Szovjetunióban történt látogatásáról.

A SZOVJETUNIO

női és férfi gyorskorcsolyázói újabb két világsúcsot állítottak fel az elmúlt napokban. Zsukova a női 1000 méteres futásban 1.36.6 mp-es idővel, míg Csájkín, az eddig alig ismert fiatal sportoló az 1500 méteres férfi gyorskorcsolyázásban 2.12.9 mp-es idővel állított fel új világsúcsot.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG

Ökölvívó válogatottja vasárnap Poznán-ban szerepel a Lengyel Köztársaság válogatottja ellen. Ezt a találkozót egy 12.000 nézőt befogadóképességű ipari csarnokban rendezik meg, amelyre Lengyelország nagyobb városából külön vonatokat indítanak. A két ország B. válogatottja Budapesten mérkőzik meg.

A CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

Jégkorong válogatottja nagy lelkesedéssel készül az osztrói téli olimpiára. A csehszlovák együttes a közeli napokban hármas mérkőzést játszik a Lengyel Köztársaság jégkorong válogatottjával.

Színház — Mozi — Opera

ALLAMI ROMAN OPERA:

Január 27-én, vasárnap délután 3 órakor: *Hänsel és Grätel.*

ALLAMI MAGYAR OPERA:

Január 27-én, vasárnap este 8 órakor: *Windsori vig nők.*

Január 29-én, kedden este 8 órakor: *Vörös Pipacs.*

Január 31-én, csütörtökön este 8 órakor: *Pillangókisasszony.*

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Szombaton, január 26-án este 8 órakor: *Lelekiismeret. (Ötödösör).*

Vasárnap, január 27-én délután 3 órakor: *Elveszett levél. (Huszonötödösör).*

Szerdán, január 30-án este 8 órakor: *A 214. Paragrafus és Zürzavaros éjszaka. (Bemutató előadás).*

A KOLOZSVÁRI ALLAMI BÁBSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, január 26-án délután 3 órakor: *Terülj táská.*

Vasárnap, január 27-én délelőtt 11 órakor: *Öt kis kínai.*

Vasárnap, január 27-én este 8 órakor: *Botcsinálta doktor.*

Csütörtökön, január 31-én délután 3 órakor: *Öt kis kínai.*

Pénteken, február 1-én este 8 órakor: *Botcsinálta doktor.*

Szombaton, február 2-án délelőtt 10 órakor: *Tornyoska.*

M O Z I:

NÉPMOZGÓ (Popular): *A magányos ház.* Vasárnap: *Tavaszi jégen.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Mindennap délelőtt 10 órakor és vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

AUGUSZTUS 23° MOZGÓ: *A nagy hangverseny.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

HALADÁS MOZGÓ: *Hideg sziv.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKAS MOZGÓ: *Barna kőd.* Magyar felirattal. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: *Kínai cirksuz.*

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: *Hiddeg sziv.* Előadások kezdete: 4. 6. 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11.30 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: *Titkos ügynök.* Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ: Jan. 21—27-ig: *Híradó. Brüsszel. A Jangse folyón. A Nalbár. Új rekordokért. Csoda malom (Színes rajz).*

Caragiale születésének 100-ik évfordulója alkalmából A KOLOZSVÁRI ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

január 30-án, szerdán este 8 órakor

BEMUTATÓ ELŐADÁS.

I. L. Caragiale:

A 214. paragrafus

Karcolat 1 felvonásban és a

Zürzavaros éjszaka

Bohózat 2 felvonásban.

Jegyek elővétele az „ARTA”-nál.

VADASZOK FIGYELEM!

Február hó 2-án a Vadászok Tartományi Szervezete elvtársi találkozózt rendez. Vadász büfével és táncmulatsággal egybekötve. Felkérjük a vadász elvtársakat, hogy a meghívóikat az egyesület helyiségében vegyék át. *Rendezőség.*

„ALIMENTARA”

Allami Kereskedelmi Vállalat a dolgozók tudomására hozza, hogy üzletei leltározás miatt folyó hó 25-én, 26-án és 27-én zárva vannak. A racionalizált kenyér árusítása fennakadás nélkül a rendes időben történik.

A „VICTORIA”

szövetkezet a dolgozók tudomására hozza, hogy üzletei folyó hó 25-én, 26-án és 27-én leltározás miatt zárva vannak. A racionalizált kenyér árusítása fennakadás nélkül a rendes időben történik.

sindical Nr. 4367—1950, eliberat de Sindicatul Invatamant Public Cluj.

SIMON ALEXANDRU, agentul Loteriei de Stat Cluj, Str. Molotov Nr. 48, s-a pierdut din pravalia un carnet Loto Saptamanal de combinatii multiple Serie F dela Nr. 572.013 pana la 572.025 13 file. Buletinele acestia declar anulate si nu se poate participa cu ele in joc.

MOLDOVAN TEODOR Cluj, Str. Doina Nr. 8, pierdut carte de membru Nr. 1372, eliberat de Cooperativa Victoria Cluj.

BARDUCZ LUDOVIC Cluj, Str. Aurel Isaac Nr. 47, pierdut Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. Hu 276396, eliberat de Militia Cluj.

Vasárnaptól:

„TAVASZ A JÉGEN”

Színes film.

NÉPMOZGÓ (POPULAR)

A METALURGIA szövetkezet Molotov-utca 24. szám alatt BADOGOS-osztályt létesített. Vállal mindennemű bádogos munkákat. Ujat és javítást.

LOTTÓ SPECIAL

(Különleges Lottó)

Egy számmal is nyerhet!

HUZAS JANUAR 30-AN!

Egy sorsjegy ára 100 lej!

Siessen! Vegye meg sorsjegyét!

KÖZPONTI LOTTÓ

a január 25-iki húzás eredménye:

58, 45, 3, 69, 57, 20, 19, 52, 86

Nyeremény az I.—VII. csoportban: 19,942,649 lej

MOTORKERÉKPART, BMW

250 köbcentist, lábkapcsolóval, keresek megvételre. Vidékre is megyek. Ajánlatokat „Motorkerékpár” jellegre a kiadóba.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet. Telefon: 15—35.

Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Az északi tartományokban is növekvő felhőzet és néhány helyen gyenge havazás lehet. Mérsékelt, helyenként élénkebb délkeleti szél. A hideg kissé enyhül. Vasárnapi kilátások: többfelé havazás, fagyponyi körüli hőmérséklet. Kolozsváron pénteken hajnalban —13 fok, délebb —2 fok volt, a légnyomás 757 mm., süllyed.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Január 26-án: 3-as számú gyógyszer-tár. Széchenyi-tér 32 számú 5-ös számú gyógyszer-tár. Szabadság-tér 10 szám 9-es számú gyógyszer-tár. Motilor-ut 110 szám. Január 27-én, vasárnap: 2-es számú gyógyszer-tár. Dózsa György-utca 37 sz., 7-es számú gyógyszer-tár. Trefort-utca 18 szám. 11-es számú gyógyszer-tár. Cipariu-utca 3 szám. 14-es számú gyógyszer-tár. Deportáltak-utca 59 szám.

Apróhirdetések

ELADO modern ebédlő, szalon-garnitúra. Kogalniceanu-utca 13, alsó csengő, délelőtt 10-ig, este 9-től. — ELFOGLALT szülők gyermekeiket gondozni, háztartást vezetni, vidéken is. Címeket a kiadóba „Gyermekekért” jellegre. — ELCSERELNEM kolozsvári szép lakásomat Bukarestvel. Cím a kiadóban. — IRÓGÉPET magyarbetűt, jótállás mellett bérbevevünk. Iradalmi

Almanach szerkesztősége, Jókai-utca 2. szám. — ELADO nagy ruhászekrény és egy gyermekszekrény. Iorga-utca 7 szám, I. emelet, ajtó 3. Délután 3—5 között. — ELVESZETT két liba. Becsületlen megtalálójá juttassa el Albinei-utca 113 sz. alá. — ERŐS Singer női yarrógép bérbeadó. Pata-utca 96 szám. — KOMBINÁLT konyhaszekrény eladó. Gépész-utca 22, délután. — KLINIKAKHOZ közeli lakásomban csendes, dolgozó férfi lakótársat keresek. Cím a kiadóban. — ELVESZETT szemüveg Györgyfalvi-uton. Kérem a becsületes megtalálót, magas jutalom ellenében juttassa el Sándor József, Brancoveanu-utca 13 szám alá (Györgyfalvi-uti Alimentara mellett), vagy Molotov-utca 47 szám, Constructorul szövetkezetbe. — ALIG használt fekete zakó eladó. Petőfi-utca 28 szám. — EGY új kombinált konyha eladó. Csaba-utca 52 szám. — JOKARBAN lévő kerékpárt vesz a „Világosság” kiadóhivatala, Molotov-utca 16 szám. — HÁROMTÁGU gyermektelen családnak megbízható mindeneset keres. Vörösmarty-utca 1 szám, 2—4-ig. — ELADO egy 5 tonnás emelő, két hőléc, egy sezió, habymérleg, 3+1 lámpás rádió, Frimu-utca 31 szám.

— KOMBINÁLT gyermekkocsi kifogástalan állapotban eladó. Jobbhagy-utca 68 (Pata-utcai végállomásnál). — EGY szobát, vagy teljes ellátást keresek. Címeket „Pontosan fizetek” jellegre a kiadóba. — ELADO fekete bársonyblúz, falóra damasztabross, vörösm. tükör, díszlámpa, nipppek,

rongyszőnyeg, 38-as női félcipő, festett ágy. Sincal-utca 15, délután 2—5-ig. — ELADO két szoba, konyha, istálló, nagy telek Akácsa-utcában. Érdeklődni Dosztojevskij-utca 20 alatt. — VILLANYMOTORT, egy vagy két lőerőset megvételre keresek. Címeket átvesz a Schuler-traffic, Hora-ut 25 szám. — KOMBINÁLT szoba, vagy kombinált hálószoba burokt keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăile oricui s'ar afla:

KOHN IRINA Cluj, Str. Maccarilor Nr. 2, pierdut adeverinta Nr. 19671 din 15. V. 1951, eliberat de Controlul Strainilor Cluj, cartele de alimente tip. C, Nr. 0909951 sub numele Kohn, Acatiu, cartele de alimente tip. D1 Nr. 0645834 sub numele Kohn Irina, eliberat de Intr. Constructie Nr. 9 Cluj

BUTICAS PETRU Comuna Pasnad, Reg. Baia Mare pierdut Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Militia de Stat Carei, Livretul Milita din anul 1951, Autorizatie de functionare Nr. 183—1951 pentru carne fripte pe piata.

LUDOSANU MARIA Cluj, Str. Republicii Nr. 9, pierdut carnetul